

Turandot - De Vlaamse Opera / Annemie Augustijns

tormenteerde of meelijwekkende vrouw. Op zoek naar een geschikt onderwerp kwam hij, na vele omzwervingen doorheen de wereldliteratuur en geschiedenis, opnieuw bij David Belasco terecht, die hem eerder de verhaalstof voor *Butterfly* had geleverd. Wat Puccini het meest aantrok in *The Girl of the Golden West* waren ongetwijfeld de mogelijkheden tot aangrijpend theater en het woeste decor van Californië ten tijde van de goldrush. Daarenboven is de heldin van het verhaal geen zielig, tragisch poppetje.

La Fanciulla bood Puccini inderdaad de gelegenheid om grote spanning en dramatiek te creëren. Met deze opera wist hij zich los te maken van de sentimentelere drama's als *Manon Lescaut*, *La Bohème* en *Madama Butterfly* en wijst hij reeds in de richting van het veel sterkere *Turandot*. *La Fanciulla del West* is onweerlegbaar een geslaagde opera, met gevarieerde scènes en dramatische wendingen, vakkundig geconstrueerd door een groot vakman. Maar misschien schuilt het gebrek ervan in het feit dat hij, ondanks de theatrale spanning, toch een zekere diepgang mist, zodat waardige alternatieven voor een naturalistische encensering moeilijk zijn. Van Robert Carsen verwachtten we na zijn originele en-

sceneringen van *Manon Lescaut*, *Tosca*, *Turandot*, *La Bohème* en *Madama Butterfly* dan ook geen alledaagse, naturalistische encensering. Hij stond hier niet bepaald voor een gemakkelijke taak.

Westernfilm

La Fanciulla del West kent een veelheid aan anekdotisch materiaal dat wij voorname-lijk kennen uit westernfilms (die weliswaar gemaakt werden na de première van de opera in 1910): saloons, het stereotiepe valsspelen tijdens het poken, wraakzuchtige sheriffs, lynchpartijen, achtervolgingen. Men kan moeilijk om deze western-gegevens heen aangezien ze expliciet deel uitmaken van de actie die Puccini voor ogen had. Carsen kiest voor een presentatie waardoor hij de actie kan laten plaatsvinden in het Amerika van de goudzoekers (zodat er geen discrepantie bestaat tussen de voorgeschreven handelingen en de visuele actie) en die hem tegelijkertijd de mogelijkheid biedt het pure naturalisme te overstijgen. Zijn *Fanciulla* is een heuse westernfilm. Een verdedigbare keuze aangezien de western als filmgenre sterker bij onze leefwereld aansluit dan het verhaaltje van Belasco.

Tijdens de openingsmaten van de opera

toont Carsen een bioscooppubliek dat naar het einde van John Fords klassieker *My Darling Clementine* kijkt: Henry Fonda kust Clementine (Cathy Downs) op de wang en verdwijnt vervolgens op zijn paard, richting horizon. Tijdens deze projectie vergeet je haast Puccini's muziek, die hier perfect dienst doet als soundtrack voor de film. Na *THE END* staat het publiek op en beginnen de mannen zich in te beelden cowboys te zijn. Hun fictieve cowboyhoeden en pistolen worden vervangen door echte en langzaam ontstaan de personages van Puccini's opera: de cowboys van het Polka-Saloon. Aanvankelijk kaarten ze met ingebeelde spelkaarten, drinken ingebeelde whisky en roken ingebeelde sigaren. Maar wanneer Minnie verschijnt, wordt alles echt. Als een onverschrokken cowgirl à la Calamity Jane verschijnt ze tegen de helrode horizon van Monument Valley. Het decor van scenograaf Paul Steinberg suggereert Minnie in een breed filmscherm. Ze is de heldin die uit het filmbeeld stapt en realiteit wordt voor deze gemeenschap van mannen.

In het tweede bedrijf benadert Carsen zijn concept vanuit een andere hoek. De gebeurtenissen van dit bedrijf zijn uitermate melodramatisch: in haar blokhut staat Minnie toe dat de vreemdeling Johnson haar haar eerste kus